

NHỮNG LƯU Ý KHI LÀM BÀI TẬP THUẾ GTGT

Những lưu ý khi làm bài tập thuế GTGT:

1. Phần công thức tính thuế GTGT

Thuế GTGT phải nộp = Thuế GTGT đầu ra – Thuế GTGT đầu vào được khấu trừ

Trong đề thi thông thường sẽ cho tất cả các đối tượng thuộc các trường hợp chịu thuế và không chịu thuế.

Khi làm bài thuế GTGT thí sinh lưu ý về cách trình bày và thứ tự làm bài. Trong đó bao giờ thì sinh cũng phải xác định thuế GTGT đầu ra trước để tính tỷ lệ phân bổ đầu vào của những hàng hóa, dịch vụ dùng chung

Điểm mấu chốt là phân biệt rõ sự khác nhau giữa các đối tượng đầu ra không chịu thuế GTGT, không phải kê khai và nộp thuế GTGT và đối tượng chịu thuế GTGT (0%, 5%, 10%).

- Đối với đối tượng đầu ra không chịu thuế: không được khấu trừ toàn bộ đầu vào cho hoạt động liên quan. Lưu ý một số mặt hàng hay hỏi: Thóc, muối, hạt giống, con giống, vàng dạng thỏi, dạng miếng và vàng chưa chế tác, sản phẩm nhân tạo: nạng gỗ, xe lăn.
- Đối với đối tượng đầu ra không phải kê khai, nộp thuế: được khấu trừ toàn bộ thuế GTGT đầu vào. Lưu ý trường hợp: Doanh nghiệp, hợp tác xã nộp thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ bán sản phẩm trồng trọt, chăn nuôi, thủy sản, hải sản chưa chế biến thành (cũng nộp thuế GTGT theo PP khấu trừ) các sản phẩm khác hoặc chỉ qua sơ chế thông thường cho doanh nghiệp, hợp tác xã (ở khâu kinh doanh thương mại) không phải kê khai, tính nộp thuế GTGT.
- Đối với đối tượng đầu ra chịu thuế GTGT: được khấu trừ toàn bộ thuế GTGT đầu vào.

- ✓ 0% cho hầu hết hàng xuất khẩu (trừ một số trường hợp như : tài nguyên khoáng sản chưa qua chế biến, xăng dầu bán cho xe ô tô trong khu phi thuế quan, xe ô tô trong khu phi thuế quan, dịch vụ cung cấp cho khu phi thuế quan như cho thuê hội trường, văn phòng, kho bãi, đưa đón công nhân...)
- ✓ 5% lưu ý một số mặt hàng hay hỏi : đường, thiết bị, dụng cụ y tế, sản phẩm trồng trọt chưa qua chế biến, thực phẩm tươi sống ở khâu thương mại.
- ✓ 10% các mặt hàng không nằm trong các quy định trên.

Liên quan đến vấn đề này, ngoài việc phân loại dữ liệu để chia thuế GTGT đầu vào theo đối tượng đầu ra, trong bài tập thường rất hay đưa ra các tình huống dùng chung như NVL, TSCĐ, Chi phí quản lý ... cho sản xuất kinh doanh cả mặt hàng chịu thuế và không chịu thuế, trong trường hợp này phải lưu ý: Phân bổ thuế GTGT đầu vào được khấu trừ của NVL, chi phí quản lý .... dùng chung trên cơ sở tỷ lệ doanh thu chịu thuế trên tổng doanh thu (hàng tháng tạm phân bổ, đến cuối năm tính lại).

* Một số lưu ý khi phân loại thuế GTGT đầu vào theo đối tượng chịu thuế đầu ra:

Về nguyên tắc, thuế GTGT đầu vào của hàng hóa, dịch vụ dùng cho sản xuất, kinh doanh hàng hóa, dịch vụ chịu thuế GTGT được khấu trừ toàn bộ, kể cả thuế GTGT đầu vào không được bồi thường của hàng hóa chịu thuế GTGT bị tổn thất. Theo đó, thuế GTGT đầu vào của hàng hóa, dịch vụ hình thành TSCĐ của doanh nghiệp như nhà ăn ca, nhà nghỉ giữa ca, nhà ở miễn phí, phòng thay quần áo, nhà để xe, nhà vệ sinh, bể nước phục vụ người lao động làm việc trong khu vực sản xuất, kinh doanh. Nhưng chỉ có nhà ở, trạm y tế cho người lao động làm việc trong các khu công nghiệp mới được khấu trừ.

Thuế GTGT đầu vào của TSCĐ dùng cho sản xuất hàng hóa dịch vụ đầu ra không chịu thuế sẽ không được khấu trừ.

Trường hợp TSCĐ dùng chung cho sản xuất đầu ra chịu thuế và không chịu thuế thì sẽ phải phân bổ thuế GTGT đầu vào để xác định phần thuế GTGT đầu vào được khấu trừ và không được khấu trừ (*theo quy định cũ, thuế GTGT đầu vào của TSCĐ dùng cho sản xuất đầu ra chịu thuế và không chịu thuế được khấu trừ toàn bộ*).

Đối với du lịch trọn gói, bao gồm cả phần chi phí ở nước ngoài thì VAT đầu vào được khấu trừ toàn bộ.

Trong bài tập thuế GTGT rất hay có câu hỏi về doanh thu bán hàng đại lý, khi gặp câu hỏi này phải lưu ý mấy vấn đề sau :

+ Bán đại lý không đúng giá thì hạch toán như bán hàng bình thường.

+ Bán đại lý đúng giá hưởng hoa hồng :

- Không tính doanh thu hàng bán đại lý (mặc dù vẫn xuất hóa đơn như bình thường).
- Chỉ tính doanh thu hoa hồng được hưởng, hoa hồng đại lý bán đúng giá nhưng lưu ý hoa hồng đại lý bưu chính, viễn thông, bán vé xổ số, vé máy bay, ô tô, tàu hỏa, tàu thủy; đại lý vận tải quốc tế; đại lý của các dịch vụ ngành hàng không, hàng hải mà được áp dụng thuế suất thuế GTGT 0%; đại lý bán bảo hiểm, hoa hồng đại lý được hưởng từ hoạt động đại lý bán hàng hóa, dịch vụ thuộc diện không chịu thuế GTGT không phải kê khai và nộp thuế GTGT.

+ Hoa hồng đại lý thường tính % trên giá chưa bao gồm VAT.

Doanh thu ủy thác nhập khẩu và xuất khẩu không tính vào doanh thu tính thuế.

Trường hợp xuất máy móc, thiết bị, vật tư, hàng hóa dưới hình thức cho vay, cho mượn hoặc hoàn trả, nếu có hợp đồng và các chứng từ liên quan đến giao dịch phù hợp, cơ sở kinh doanh không phải lập hóa đơn, tính, nộp thuế GTGT (từ 01/09/2014).

Lãi tiền vay do các cơ sở kinh doanh (DN cho vay) không phải là tổ chức tín dụng được xác định là đối tượng không chịu thuế GTGT tuy nhiên, lãi trả chậm, lãi nhận được do ứng trước tiền mua hàng lại là đối tượng không phải kê khai và nộp thuế GTGT.

2. Điều kiện để khấu trừ thuế

Điều kiện đầu tiên là phải có hóa đơn chứng từ hợp lệ, vì vậy, đối với loại bài tập về thuế GTGT thường phải lưu ý không bỏ qua câu mang tính khuôn mẫu : “Giả sử DN nộp thuế theo PP kê khai, thuế GTGT theo phương pháp khấu trừ và có đầy đủ hóa đơn chứng từ hợp lệ” và “Các hóa đơn có giá trị từ 20 triệu trở lên đều thanh toán không dùng tiền mặt, các tài khoản dùng để thanh toán đều có đăng ký với cơ quan thuế”.

Thời hạn kê khai để khấu trừ VAT đầu vào không bị khống chế (chỉ cần trước kiểm tra) từ năm 2014, trước 2014, thời hạn này bị khống chế 6 tháng. Thuế GTGT đầu ra thì tháng nào phải kê khai tháng đó.

Đối với hàng nhập khẩu phải có thêm điều kiện là tờ khai hải quan (đối với hàng hóa) và hợp đồng (quy định này không áp dụng đối với xuất khẩu dịch vụ, phần mềm, xây dựng công trình trong khu phi thuế quan).

* Một số lưu ý trong phần điều kiện khấu trừ :

- Đối với hàng nhập khẩu, căn cứ vào giấy nộp tiền thuế GTGT hàng nhập khẩu, không căn cứ vào tờ khai hải quan.
- Đối với hàng tiêu dùng nội bộ, trước đây được khấu trừ đầu vào : tức là vừa kê khai đầu ra, vừa kê khai đầu vào nhưng từ 1/9/2014 : không phải kê khai, tính nộp thuế

3. Giá tính thuế

- Đối với hàng khuyến mại theo quy định : Giá tính thuế bằng 0
- Đối với hàng khuyến mại không đúng quy định thì phải kê khai, tính nộp thuế như hàng hóa, dịch vụ dùng để tiêu dùng nội bộ, biếu, tặng, cho.
- Doanh thu cho thuê nhiều kỳ để tính thuế GTGT luôn là tổng tiền trả trước cho nhiều kỳ, không phân bổ như đối với thuế TNDN.
- Đối với sách bán theo giá bìa thì giá bìa là giá đã bao gồm VAT.

- Đối với xây dựng nhà, chung cư thu tiền theo tiến độ thì phải xuất hóa đơn theo từng lần thu tiền.

Trong đề thi thông thường sẽ yêu cầu thí sinh sau khi tính toán ra số thuế GTGT phát sinh của kỳ tính thuế còn phải thực hiện kê khai bổ sung, thậm chí kê khai bổ sung trên chính tờ khai thuế GTGT mà thí sinh vừa lập.

Do đó kỹ năng kê khai bằng tay luôn rất quan trọng khi làm bài thuế GTGT. Về kê khai bổ sung thì thí sinh cần lưu ý các vấn đề sau:

- Sai sót đó có phải kê khai bổ sung hay không?
- Nếu có thì kết quả của khai bổ sung như thế nào?

4. Hướng dẫn kê khai bổ sung các sai sót chủ yếu trên tờ khai thuế

- ***Liên quan đến hóa đơn đầu vào:***

- Sốt hóa đơn đầu vào: trường hợp này KHÔNG kê khai bổ sung mà kê khai vào kỳ phát hiện ra sốt hóa đơn, coi như hóa đơn phát sinh của kỳ hiện tại
- Thừa hóa đơn đầu vào: Phải kê khai bổ sung, điều chỉnh giảm giá trị HHDV mua vào và thuế GTGT đầu vào được khấu trừ tương ứng

- ***Liên quan đến hóa đơn đầu ra:***

- Sốt hóa đơn đầu ra: Phải kê khai bổ sung, điều chỉnh tăng HHDV bán ra và thuế tương ứng
- Thừa hóa đơn đầu ra: Phải kê khai bổ sung, điều chỉnh giảm HHDV bán ra và thuế tương ứng

- ***Liên quan đến kê khai sai sót do tính toán và điều kiện được khấu trừ: Phải kê khai bổ sung***

VD1: hóa đơn GTGT mua vào có giá trị HHDV là 100, thuế 10, tổng giá thanh toán là 110. Nhưng kế toán kê khai thành 1000, thuế 100 và tổng giá TT là 1100.
VD2: Có 1 hóa đơn mua vào sai mã số thuế chưa điều chỉnh nhưng kế toán vẫn khấu trừ (sai điều kiện khấu trừ)

- ***Các trường hợp như cháy hàng hóa mua của các kỳ trước, trả lại hàng hoặc bị trả lại hàng thì kê khai vào kỳ phát sinh các nghiệp vụ đó:***
  - Cháy hàng: kê khai âm số hàng bị cháy được bồi thường. Số hàng không được bồi thường vẫn được khấu trừ
  - Hàng bán bị trả lại: Kê khai âm đầu ra
  - Trả lại hàng bán: Kê khai âm đầu vào

Sau khi xác định được các trường hợp kê khai bổ sung các bạn phải xác định được kết quả của khai bổ sung:

Mọi sai sót cuối cùng (nếu có) ảnh hưởng đến 2 chỉ tiêu là [40] và [43]:

- ✓ Nếu chỉ tiêu [40] thay đổi sẽ không phải điều chỉnh trên tờ khai kỳ hiện tại
- ✓ Nếu chỉ tiêu [43] thay đổi thì điều chỉnh trên [37] hoặc [38] kỳ hiện tại. Lưu ý: đối với sai sót của 1 kỳ chỉ điều chỉnh 1 trong 2 chỉ tiêu [37] hoặc [38], nếu sai sót của nhiều kỳ có thể điều chỉnh cả [37] và [38]

Hoàn thiện xong phần này là thí sinh đã hoàn thiện được phần lớn bài tập thuế GTGT.

